

Évközi 28. vasárnap

2Tim 2,8-13

„Jézus Krisztus, Dávid sarja feltámadt a halálból”

⁸Ne felejtsd, hogy Jézus Krisztus, Dávid sarja feltámadt a halálból, ahogy evangéliumom hirdeti, amelyért meghurcoltak, ⁹sőt mint valami gonosztevőt, még bilincsbe is vertek, de az Isten szava nincs megbilincselve. ¹⁰A választottakért tehát mindent eltűrök, hogy az örök dicsőségben ők is elnyerjék az üdvösséget Krisztus Jézusban. ¹¹Igaz kijelentés ez: ha meghalunk veled, majd élünk is veled; ¹²ha tűrünk veled, uralkodni is fogunk veled. Ha azonban megtagadjuk, ő is megtagad minket, ¹³de ha mi hűtlenné válunk, ő hű marad, mert önmagát nem tagadhatja meg.

Ebben a szövegben a halálba induló Pál misztikus retorikájával találkozhatunk. Talán már börtönben van, megbilincselve (9b), amikor ezt a levelet (vagy annak ezt a részét) írta vagy diktálta. Furcsa érzés lehetett, amint annak a názáreti Jézusnak a sorsa teljesedett be rajta is, akiről oly sokat prédikált, és akinek nevében egyházi közösségeket alapított. A szent szövegek és Pál levelei is sokat beszéltek arról, hogy az ártatlan Jézust gonosztevéként végezték ki. Jézus szenvedéstörténetének elmesélése közben az apostolok felfedezik a szenvedő szolga énekét a Deutero-Izajás szövegében, és azt Jézusra értelmezik mint a babiloni fogság vigasztaló prófécijának beteljesedését. Pál is ismerte ezt a szöveget, de most, hogy egyre inkább világos előtte, rá is ez a sors vár, halálba indulóként Jézus Krisztust köszönti (8. v.). Nem jó érzés felheccelt tömeg előtt gonosztevéként, megbilincselve állni. Más dolog önfeláldozásról beszélni, és más feláldozni valakinek önmagát. Pál ugyanakkor megtapasztalja azt is, hogy az életet az evangéliumért odaadó mártír erősebb, mint a hóhér vagy a bíró. Az embert meg lehet bilincselni, de éppen hitéből fakadó bátorság oldja föl a társadalmi előítéleteket az Isten ígéje előtt.

Miután Néró felgyújtatta Róma nyomornegyedeit – hogy a lángoló város látványától ihletve megénekelje Trója égését –, a népharag ellene fordult. A császár a keresztényeket tette felelőssé a tűzvész kitörése miatt, mintha azok emberellenességük miatt gyújtották volna fel Rómát. Tacitus is megjegyzi, hogy a brutálisan és tömegesen kivégzettek borzasztó látványa szimpátiát indított el a keresztények iránt.

Azt nem tudjuk, hogy Pál – akit a Néró-féle üldözés vége felé végeztek ki – személyesen mennyit tapasztalt a keresztények iránti közhangu-

lat változásából. De a levélből az nyilvánvaló, hogy Pál tudja: vértanúságának van értelme. Sőt azzal is tisztában van, hogy most a választottakért ezt kell eltérni (10. v.), személyes mártíriuma csak erősítheti a keresztény mozgalom erejét. Ebben az egzisztenciális szituációban kerül elő a halál és az élet. Pál hirdette a feltámadást, ami az első halál után következik be. Sőt arról is beszélt írói tevékenységének elején a tessalonikai levélben, hogy akik meghalnak, azok az égbe emelkednek, és uralkodnak Krisztussal. Ez a kiélezett szituáció nagyobb jelentőséget ad a hitvallásnak, és a tagadásnak is tragikus következményei vannak. De mintha a későbbi „lapsik”, az elesettek, a mártíriumra képtelen keresztények számára egy mentőövet akarna dobni, felidézi a választott népéhez örökké hűséges Isten képét: ha mi hűtlenné válunk, Isten akkor sem válik azzá (13. v.). Pál saját mártíriumának szükségességét világosan látja, és hősi lélekkel el is fogadja. De nem akar fanatizálni nem akarja kimondani, hogy csak az számít kereszténynek, aki követi az ő példáját, nem akarja tömeges halálba hívni a keresztényeket.

A körülmények ismeretében csak csodálni tudjuk Pál higgadságát. Úgy tűnik, amikor tanít, akkor felül tud emelkedni egyéni érzelmein, és következetes üdvtörténeti szemlélettel érvel, ami egész életére és missziójára érvényes volt. Mivel állandóan közösségben élt, Pál nem „katedra-teológus”. Következetes teológiai és filozófiai gondolkodó, aki az elméletet és a gyakorlatot nemcsak tanításában, hanem saját életében is egybehangolta. Olyan természetességgel látja be halálának szükségességét, mint egy újabb egyházszervezési program elindítását. Ennek oka, hogy Pál élete egybeforrt az evangéliummal és az általa alapított egyházak életével. Pálnak eddig sem volt és most sincs magánélete, ő Krisztus rabszolgája, aki életét egészen odaadta megtérési élményének. Egész missziója, egész keresztény tanítása ebből az élményből táplálkozik. Ez teszi képessé arra, hogy a nagy és félelmetes lépéseket is természetesen, magától értetődően tegye meg. Nehéz igazi keresztény missziót elképzelni egy életet meghatározó istenélmény, megtéréselemény nélkül. A keresztény misszióban sokat segítenek a pasztorál-pszichológiai tanulmányok és a közösségszervezés technikai részleteinek ismeretei, de ezek csak eszközszerű segítségek. Ezért az egyház missziójában nem a papok, hanem az elkötelezett hívek számának növekedésétől lehet eredményt várni. Természetesen a pap is lehet elkötelezett, és a hívő is, olyan áldozatos mártír, mint Pál volt.